

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

23–27. oktobar 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Oktobar 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 27. 10. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.117,37	-2,53%	8,14%
Dow Jones Industrial	SAD	32.417,59	-2,14%	1,20%
NASDAQ	SAD	12.643,01	-2,62%	17,14%
Dax 30	Nemačka	14.687,41	-0,75%	11,17%
CAC 40	Francuska	6.795,38	-0,31%	8,83%
FTSE 100	Velika Britanija	7.291,28	-1,50%	3,08%
NIKKEI 225	Japan	30.991,69	-0,86%	13,33%
Shanghai Composite	Kina	3.017,78	1,16%	1,17%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	3,03%	-8,6	125,8
	10y	2,83%	-5,8	86,8
Francuska	2y	3,42%	-4,9	148,8
	10y	3,45%	-6,3	98,7
Španija	2y	3,49%	-10,4	150,5
	10y	3,92%	-7,5	92,3
Italija	2y	3,91%	-14,1	150,2
	10y	4,80%	-12,0	80,4
UK	2y	4,78%	-11,2	163,9
	10y	4,54%	-10,7	114,1
SAD	2y	5,04%	-3,7	76,4
	10y	4,84%	-7,9	91,8
Kanada	2y	4,58%	-19,0	78,9
	10y	3,98%	-9,4	78,5
Japan	2y	0,09%	1,5	13,5
	10y	0,88%	4,0	62,4

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0583	-0,07%	6,06%	USD/EUR	0,9449	0,05%	-5,72%
EUR/GBP	0,8723	0,12%	1,17%	USD/GBP	0,8243	0,18%	-4,61%
EUR/CHF	0,9557	1,16%	-3,33%	USD/CHF	0,9031	1,23%	-8,84%
EUR/JPY	158,36	-0,21%	8,61%	USD/JPY	149,63	-0,15%	2,40%
EUR/CAD	1,4673	1,19%	8,60%	USD/CAD	1,3865	1,26%	2,40%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,90%	-0,2	324,6	5,31%	1,0	227,0	5,19%	-0,1	300,1	1,70%	-0,2	124,7
1M	3,87%	0,5	273,5	5,32%	-0,8	159,5	5,21%	-0,9	242,7	1,70%	0,0	126,5
3M	3,95%	-2,1	234,3	5,38%	-1,5	128,9	5,26%	-2,0	205,5	1,71%	0,0	167,3
6M	4,10%	-0,5	198,4	5,44%	-2,9	98,8	5,31%	-4,2	154,2	1,63%	1,1	185,0
12M	4,10%	-8,1	143,3	5,37%	-6,5	67,6	5,30%	-9,9	92,7	1,27%	2,4	173,4

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	14. 12. 2023.	4,00
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	13. 12. 2023.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	2. 11. 2023.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	6. 12. 2023.	5,00
Narodna banka Švajcarske	1,75	0,25	22. 6. 2023.	14. 12. 2023.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,07% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0524 do 1,0694 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0529 do 1,0665 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak se prinos na desetogodišnje državne obveznice SAD našao iznad 5%, prvi put od 2007. godine, usled očekivanja tržišnih učesnika da će FED zadržati kamatne stope na visokom nivou duži vremenski period, kao i da će vlada SAD nastaviti s povećanom emisijom obveznica. Međutim, do kraja dana prinos na desetogodišnje obveznice smanjio se na 4,84%, što je dovelo do slabljenja dolara prema evru. Pored toga, tokom dana objavljen je pokazatelj poverenja potrošača u zoni evra, koji je, prema preliminarnim podacima za oktobar, smanjen sa -17,8 na -17,9.

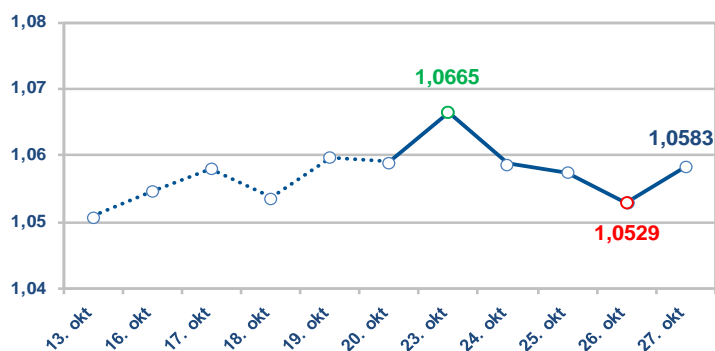
U utorak je evro oslabio prema dolaru nakon što su objavljeni podaci o kompozitnom *PMI* indeksu, koji se, prema preliminarnim podacima za oktobar, našao u zoni kontrakcije u zoni evra, Nemačkoj i Francuskoj. Kompozitni *PMI* indeks za zonu evra smanjen je sa 47,2 na 46,5, dok su obe komponente (koje se odnose na proizvodni i uslužni sektor) zabeležile pad. Kompozitni *PMI* indeks za Nemačkoj smanjen je sa 46,4 na 45,8, dok je kompozitni *PMI* indeks za Francusku povećan sa 44,1 na 45,3. Dolar je nastavio da jača nakon što je objavljen podatak o kompozitnom *PMI* indeksu u SAD, koji je, prema preliminarnim podacima za oktobar, povećan sa 50,2 na 51,0, a komponente koje se odnose na proizvodni i uslužni sektor porasle su.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,07%

U sredu je dolar blago ojačao usled smanjenog apetita za rizikom kod investitora, zbog njihove zabrinutosti oko globalnih ekonomskih izgleda, kao i usled visokog prinosa na državne obveznice SAD. Tokom dana objavljen je *IFO* indeks poslovne klime u Nemačkoj, koji je povećan sa 85,8 u septembru na 86,9 u oktobru.

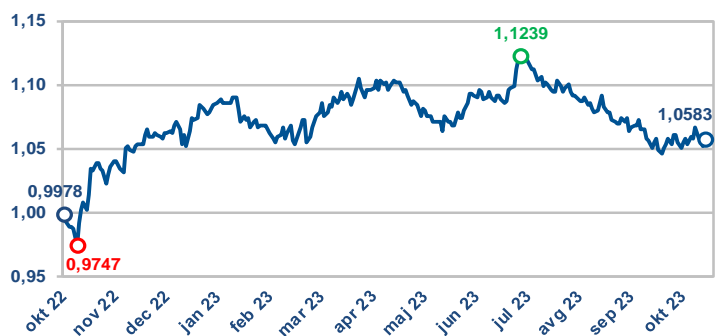
U četvrtak je održan sastanak ECB-a, na kome je doneta odluka da se zadrže kamatne stope na nepromenjenom nivou (4,50%). U saopštenju sa sastanka navodi se da inflacija nastavlja da opada, ali da se i dalje predviđa da će ostati na visokom nivou u dužem vremenskom periodu, dok privreda zone evra usporava i očekuje se da će privredni rast ostati slab do kraja godine. Nakon sastanka, evro je blago ojačao. Međutim, nakon što su objavljeni bolji podaci iz SAD nego što se očekivalo, dolar je ojačao, pa je kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio pad. Stopa rasta BDP-a u SAD u trećem tromesečju, prema preliminarnim podacima, povećana je na 4,9% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), nakon 2,1% u drugom tromesečju i zabeležila je rast najbržim tempom od 2021. godine. Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema preliminarnim podacima za septembar, povećane su za 4,7%, a nakon pada od 0,1% u prethodnom mesecu. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD (tokom nedelje koja se završila 21. oktobra) povećan je na 210 hiljada, sa 200 hiljada u prethodnoj nedelji.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

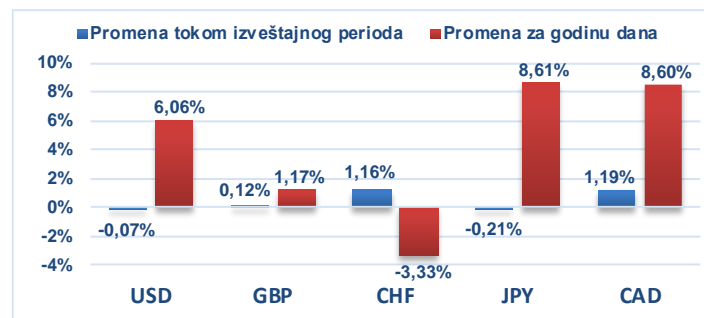
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je objavljen podatak o stopi rasta *PCE* deflatora u SAD za septembar, koja je iznosila 0,4% u odnosu na avgust, dok je na godišnjem nivou iznosila 3,4% (oba podatka su nepromenjena u odnosu na prethodni mesec). Pored toga, objavljen je i indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, koji je, prema finalnim podacima za oktobar, iznosio 63,8 (preliminarno 63,0), nakon što je u septembru iznosio 68,1. Komponenta koja se odnosi na trenutnu situaciju iznosila je 70,6 (preliminarno 66,7), dok su očekivanja inflacije u narednoj godini dana povećana na 4,2% s preliminarnih 3,8%. Dolar je oslabio u petak, jer su investitori usklađivali svoje pozicije pred kraj meseca.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0583 američka dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD opali su na delu krive dužem od jedne godine, dok su kod instrumenata do jedne godine uglavnom ostali nepromenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 4 b.p. (na 5,04%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 8 b.p. (na 4,84%).

Tokom prethodne nedelje prinosi su opali, jer su tržišni učesnici smatrali da je prošlonedeljni rast prinosa neodrživ, usled neizvesnosti koliko dugo će privreda SAD moći da izdrži visoke kamatne stope, kao i usled povećanih geopolitičkih rizika. Takođe, na pad prinosa uticao je podatak o rastu baznog PCE indeksa u trećem tromesečju, koji je iznosio 2,4% (očekivano 2,5%), što predstavlja najsporiji rast od 2020. godine.

Prinos na desetogodišnje državne obveznice SAD našao se iznad 5% u ponedeljak, prvi put od 2007. godine, usled očekivanja tržišnih učesnika da će FED zadržati kamatne stope na visokom nivou duži vremenski period, kao i da će vlada SAD nastaviti s povećanom emisijom obveznica. Nakon inicijalnog rasta, prinosi su pali na nivo ispod 5%, kao posledica procene tržišnih učesnika da su visoki prinosi neodrživi na duži rok.

Stopa rasta PCE deflatora u SAD u septembru iznosila je 0,4% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 0,3%), nakon rasta od 0,4% u avgustu. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 3,4%, ponovivši rast od 3,4% iz avgusta. Bazni PCE indeks, koji predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u septembru je povećan za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, nakon rasta od 0,1% u avgustu, dok je rast za poslednju godinu dana iznosio 3,7%, nakon 3,8%. Lična potrošnja u SAD u septembru je porasla za 0,7%, više od očekivanja (0,5%) i više od rasta od 0,4% u avgustu.

Prinos na desetogodišnje državne obveznice SAD našao se iznad 5% u ponedeljak, prvi put od 2007. godine

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema preliminarnim podacima, u trećem tromesečju povećana je na 4,9% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), nakon 2,1% u drugom tromesečju ove godine i bila je iznad očekivanja (4,5%). Rast baznog PCE indeksa u trećem tromesečju smanjio se na 2,4% (očekivano 2,5%), nakon rasta od 3,7% u prethodnom tromesečju.

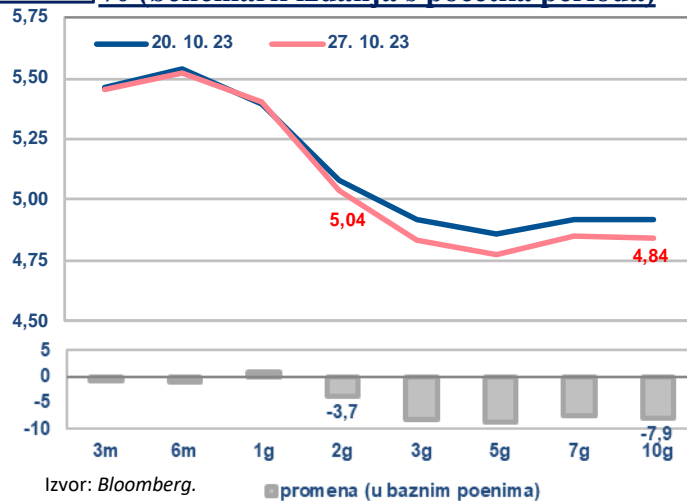
Kompozitni PMI indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za oktobar, povećan je na 51,0 (sa 50,2, koliko je iznosio u septembru), dok se očekivao blagi pad (na 50,0). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je na 50,9 (sa 50,1, očekivano 49,9), dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana na 51,1 (sa 50,8).

Porudžbine trajnih dobara u SAD, prema preliminarnim podacima za septembar, povećane su za 4,7%, dok je očekivan rast od 1,9%, nakon pada u prethodnom mesecu od 0,1% (revidirano sa +0,1%). Nove porudžbine bez transportnih sredstava rastu za 0,5%, u skladu s rastom iz prethodnog meseca, dok se očekivao rast od 0,2%.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 21. oktobra povećan je na 210 hiljada, sa 200 hiljada u prethodnoj nedelji (revidirano sa 198 hiljada), a očekivano je 207 hiljada.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

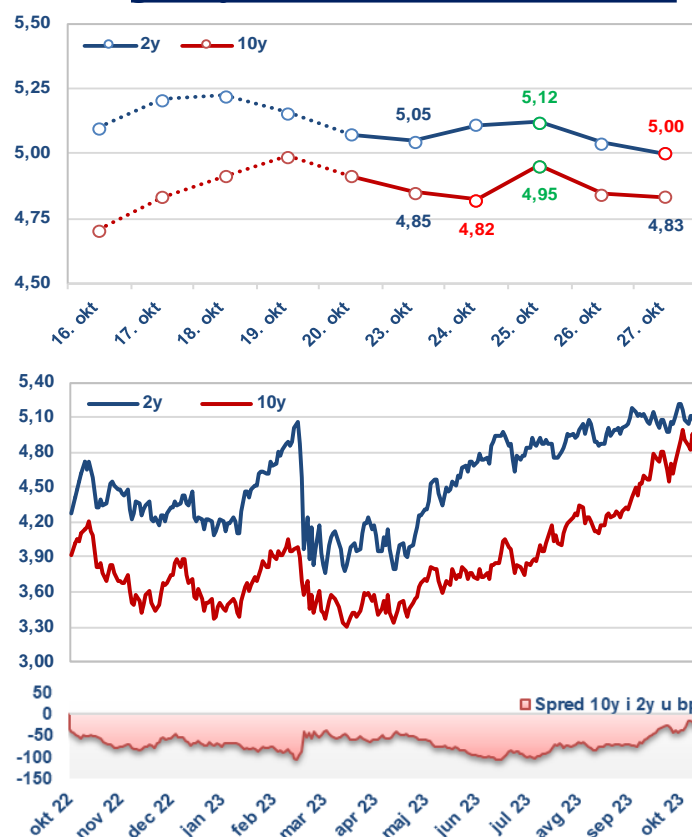
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta PCE deflatora, G/G	Sep.	3,4%	3,4%	3,4%
Stopa rasta BDP-a, T/T, anualizovano, prva procena	T3	4,5%	4,9%	2,1%
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Okt.	50,0	51,0	50,2

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica ostali su nepromenjeni na delu krive do šest meseci, dok su na dužim ročnostima opali. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 9 b.p., na 3,03%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 6 b.p., na 2,83%.

Prinosi su opali usled objavljenih podataka o PMI indeksima za oktobar u zoni evra i Nemačkoj, koji su bili lošiji od očekivanja, kao i usled održanog sastanka ECB-a, na kome su kamatne stope zadržane na nepromenjenom nivou.

Na sastanku ECB-a, nakon deset uzastopnih sastanaka na kojima su kamatne stope povećavane (ukupno 450 b.p. od jula 2022, kada je započet ciklus povećanja), doneta je odluka da se kamatne stope zadrže na nepromenjenom nivou. Kamatna stopa na depozitne olakšice, kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja, kao i kamatna stopa na kreditne olakšice, ostale su nepromenjene i iznose 4,00%, 4,50% i 4,75%, respektivno. Sredstva od dospeća instrumenata kupljenih u okviru programa APP ne reinvestiraju se od jula ove godine, dok se portfolio ovih instrumenata smanjuje umerenim tempom. U okviru programa PEPP HoV će se reinvestirati najmanje do kraja 2024. godine. U saopštenju sa sastanka navodi se da inflacija nastavlja da opada, ali se predviđa da će ostati na visokom nivou duži vremenski period. ECB smatra da su kamatne stope dostigle nivoe koji će, ako se zadrže u dovoljno dugom periodu, znatno doprineti blagovremenom vraćanju inflacije na cilj. Pojačane geopolitičke tenzije mogle bi kratkoročno da dovedu do povećanja cena energenata, dok bi klimatske promene i rast zarada mogli dovesti do rasta cena hrane. Ekonomija zone evra usporava, dok se očekuje da privredni rast ostane slab do kraja godine. Rat u Ukrajini i sukob Izraela i Palestine mogli bi dodatno da utiču na slabiji privredni rast.

ECB zadržala kamatne stope na nepromenjenom nivou, nakon deset uzastopnih povećanja

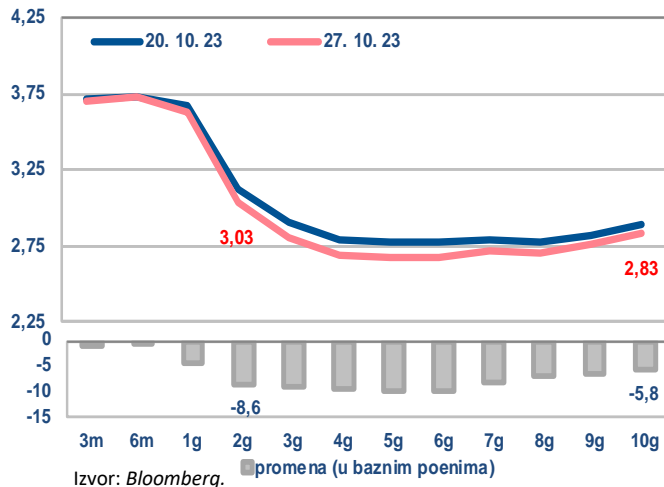
Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za oktobar, smanjen je na 46,5 (sa 47,2, koliko je iznosio u septembru) i našao se na najnižem nivou od novembra 2020. godine, a očekivao se blagi rast (na 47,4). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 47,8 (sa 48,7) i našla se na najnižem nivou u prethodna 32 meseca, dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena na 43,0 (sa 43,4). Privatni sektor zone evra ostao je u kontrakciji, peti mesec zaredom, dok je ekonomska aktivnost znatno usporila s početkom četvrtog tromesečja. Zaposlenost je opala, prvi put od januara 2021. godine, dok su nove porudžbine zabeležile najveći pad od maja 2020. godine.

Kompozitni PMI indeks za Nemačku, prema preliminarnim podacima za oktobar, smanjen je na 45,8 (sa 46,4 koliko je iznosio u septembru), dok se očekivao blagi rast (na 46,6). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 48,0 (sa 50,3), dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor povećana na 40,7 (sa 39,6).

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj povećan je sa 85,8 u septembru na 86,9 u oktobru i bio je iznad očekivanja (86,0). Komponenta procene trenutne situacije povećana je sa 88,7 na 89,2, a komponenta očekivanja porasla je sa 83,1 na 84,7, dok su analitičari predviđali da će iznositi 83,5.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

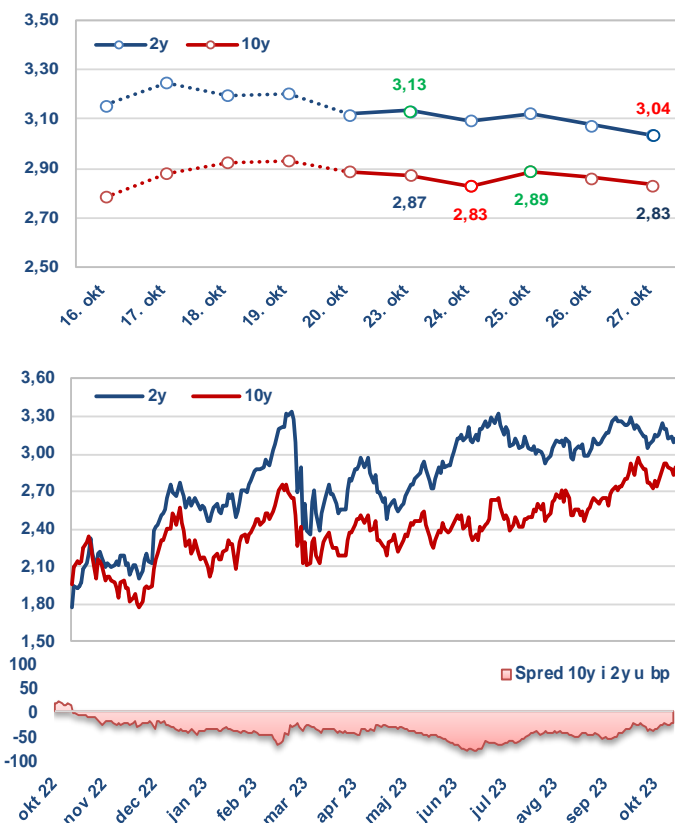
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, preliminarno, zona evra	Okt.	47,4	46,5	47,2
Kompozitni PMI indeks, preliminarno, Nemačka	Okt.	46,6	45,8	46,4
IFO indeks poslovne klime, Nemačka	Okt.	86,0	86,9	85,8

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

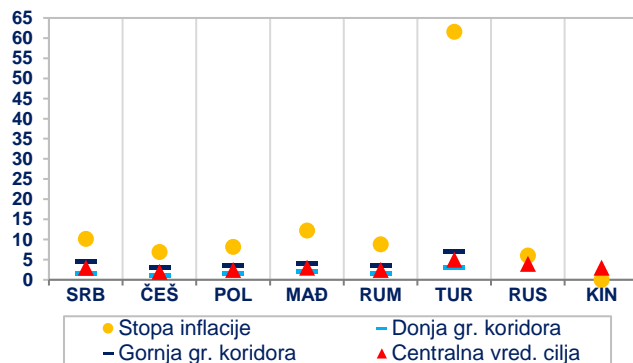
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T4, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	9. 11. 2023.	6,50
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	2. 11. 2023.	6,75
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	6. 9. 2023.	8. 11. 2023.	5,50
Mađarska (MNB)	12,25	-0,75	24. 10. 2023.	21. 11. 2023.	11,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	8. 11. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	35,00	5,00	26. 10. 2023.	23. 11. 2023.	36,25
Rusija (CBR)	15,00	2,00	27. 10. 2023.	15. 12. 2023.	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T4 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske je na sastanku 24. oktobra smanjila referentnu kamatnu stopu za 75 b.p., na nivo od 12,25%, pri čemu su tržišni učesnici očekivali smanjenje od 50 b.p. Stope na depozitne i kreditne olakšice takođe su smanjene za po 75 b.p., na nivo od 11,25% i 13,25%, respektivno. Viceguverner Barnabaš Virag je na konferenciji za medije nakon sastanka naveo da će se ciklus ublažavanja monetarne politike nastaviti sporijim tempom, odnosno da će imati pažljiv pristup usled izraženih međunarodnih rizika. Viceguverner je istakao da je nivo referentne kamatne stope od 11,00% na kraju godine realistična mogućnost.

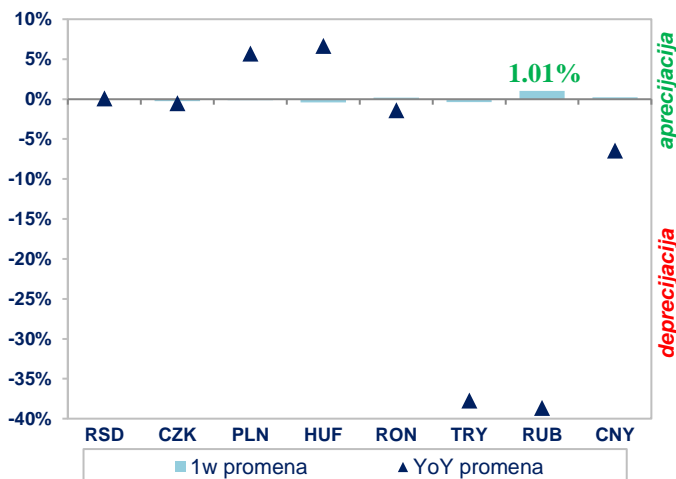
Centralna banka Turske je na sastanku 26. oktobra povećala referentnu stopu za 500 b.p., na nivo od 35,00%, u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Ovo predstavlja peto uzastopno povećanje referentne stope nakon imenovanja novog guvernera Hafize Gaje Erkan, početkom juna. Ukupno povećanje u pomenutom periodu iznosi 2650 b.p. U saopštenju nakon sastanka ponovljeno je da će pooštavanje monetarne politike biti postepeno pojačano sve dok se znatno ne poboljšaju inflacioni izgledi.

Centralna banka Rusije je na sastanku 27. oktobra donela odluku o povećanju referentne kamatne stope za 200 b.p., na 15,00%, pri čemu je većina tržišnih učesnika očekivala povećanje referentne stope od 100 b.p. Ovo je četvrto uzastopno povećanje referentne stope. Ukupno povećanje referentne stope od početka trenutnog ciklusa pooštavanja monetarne politike iznosi 750 b.p. U saopštenju Banke Rusije navodi se da potrošačke cene u Rusiji nastavljaju sa snažnijim rastom nego što je to očekivano. Objavljene su i nove prognoze, prema kojima se očekuje da stopa inflacije na kraju 2023. godine iznosi između 7,0% i 7,5% YoY (prethodno je očekivano između 6,0% i 7,0% YoY).

Kina je najavila emisiju državnih obveznica u vrednosti od 1 bilion juana (oko 370 mlrd dolara). Navodi se da će sredstva pre svega biti iskorišćena za rekonstrukciju područja pogođenih prirodnim katastrofama. Planirano je da polovina sredstava bude iskorišćena do kraja ove godine, dok je korišćenje druge polovine planirano tokom 2024. godine. Ciljani fiskalni deficit Kine za 2023. godinu povećan je sa 3,0% na 3,8% BDP-a.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,450	19,0	-145,0
Češka (2033)	4,708	-17,0	-102,4
Poljska (2033)	5,756	-19,5	-210,9
Mađarska (2032)	7,552	-13,6	-241,7
Rumunija (2032)	7,097	-8,8	-215,4
Turska (2032)	26,580	42,0	1486,0
Kina (2033)	2,715	1,2	1,6

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 0,05% i kretala se u rasponu od 1.974,38 do 1.984,29 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

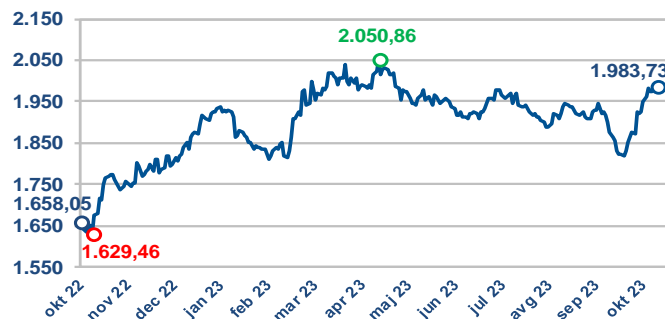
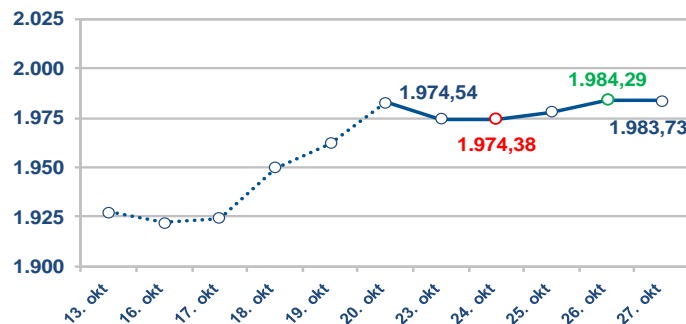
Na rast cene zlata uticali su: povećani geopolitički rizik nagomilavanjem NATO flote u Sredozemnom moru zbog dešavanja na Bliskom istoku; nezadovoljstvo arapskog sveta zbog vazdušnih napada Izraela na opkoljenu palestinsku teritoriju; raketni napadi na američke baze u istočnoj Siriji i odmazda SAD na počiniocima za koje se sumnja da su povezani sa Iranom; početak kopnene invazije Izraela na pojas Gaze u ratu s Hamasom, uz zabrinutost oko moguće dalje eskalacije sukoba u regionu Bliskog istoka, kao i rast potrošnje zlata u Kini u 2023. godini usled rasta tražnje za zlatnim nakitom, polugama i kovanim novcem, po podacima *China Gold Association*.

Cena zlata porasla za 0,05% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.983,73 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata uticali su: diplomatski naponi SAD i država EU da se smiri situacija na Bliskom istoku; pritisak Vašingtona na Izrael oko odlaganja kopnene ofanzive na Gazu; oslobađanje izraelsko-američkih talaca od strane Hamasa; dobri ekonomski podaci u SAD i rast privrede SAD u trećem tromesečju najbržim tempom od 2021, rast vrednosti dolara i stopa prinosa na obveznice SAD.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 6,11% i kretala se u rasponu od 88,75 do 93,14 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

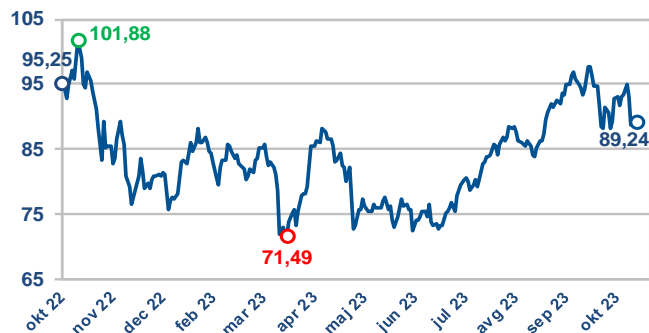
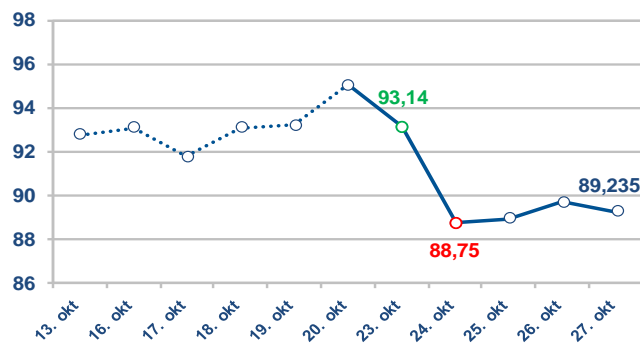
Na pad cene nafte uticali su: izveštaj Međunarodne agencije za energetiku (IEA) u kome se navodi da OPEC+ ima dovoljno slobodnih kapaciteta da zadovolji potražnju za naftom ako bude potrebno; povećan izvoz nafte iz Venecuele u narednih šest meseci nakon ublažavanja sankcija od strane SAD; najava Južne Koreje da će osloboditi naftu iz svojih strateških rezervi ako se proširi sukob Izraela i Hamasa; lošiji od očekivanih ekonomski podaci iz Britanije, Nemačke i zone evra, uz slabije izgleda za potražnju za energentima, kao i povećan broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte smanjena za 6,11% i na kraju posmatranog perioda iznosila 89,24 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: vest da su zalihe nafte članica OECD-a ispod sezonskog proseka; izveštaji Američkog instituta za naftu (API) o smanjenom nivou zaliha nafte u SAD (najniži nivo zaliha sirove nafte od 2014. u ključnom američkom čvorištu *Cushing*); najave da SAD planiraju kupovinu sirove nafte za svoje strateške rezerve; geopolitička napetost oko dešavanja u Gazi, uz moguće proširenje učesnika u sukobu, kao i procene hedž fondova o rastu cena nafte u narednom periodu zbog potencijalnih poremećaja u snabdevanju iz jednog od najvažnijih naftnih regiona u svetu.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.